

**KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Migrationsöverdomstolen
Avdelning 1

DOM

2014-09-23
Meddelad i Stockholm

Mål nr UM 1668-13

KLAGANDE

Ombud och offentligt biträde: Advokaten

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös, migrationsdomstolen, dom
den 8 februari 2013 i mål nr UM 3428-12
(Migrationsverkets ärende nr 9-862420)

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen bifaller överklagandet delvis på så sätt att beslutet om utvisning upphävs och beviljas uppehållstillstånd. Det överläts åt Migrationsverket att bestämma tillståndstidens längd i enlighet med vad som framgår av domskälen.
2. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet i övrigt.
3. Migrationsöverdomstolen fastställer migrationsdomstolens sekretessförrådande.
4. Migrationsöverdomstolen beslutar att ersättning ska betalas till som offentligt biträde med 15 066 kr, varav 12 053 kr för arbete och 3 013 kr för mervärdesskatt.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00
E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-14 98 89

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

medborgare i Libanon, ansökte första gången om uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige i mars 2003. Han uppgav då bl.a. att han stod anklagad för mord och mordförsök i hemlandet och att han vid ett återvändande till Libanon riskerade dödsstraff eller straffarbete under oproportionerligt lång tid. Migrationsverket avslag ansökan i november 2004 och beslutade att avvisa honom från Sverige. Beslutet överklagades till den dåvarande Utlänningsnämnden, som skickade de domstolshandlingar som gett in till Migrationsverket till Sveriges ambassad i Damaskus, Syrien, för äkthetskontroll. Ambassaden svarade i februari 2006 att kontrollen, som gjorts via en förtroendeadvokat i Libanon, visat att handlingarna var äkta och att de uppgifter lämnat var korrekta. Ambassaden anförde bl.a. att han var anklagad för både mord och mordförsök i Libanon. Migrationsdomstolen, som övertagit ärendet från Utlänningsnämnden, avslag överklagandet i januari 2007. Migrationsöverdomstolen beslutade i april 2007 att inte meddela prövningstillstånd.

Sedan beslutet att avvisa preskriberats ansökte han i maj 2011 åter om asyl. Han åberopade sina tidigare asylskäl och anförde att han numera dömts i sin utevaro för mord och mordförsök till 20 års straffarbete. Därutöver anförde han bl.a. följande. Han dömdes i april 2007 till ett oproportionerligt långt straff för en händelse som han varit delaktig i under september 1999. Händelsen kan inte ses som dråp eller mord. Han blev attackerad av några personer när han höll i ett vapen och i det handgemäng som följde avlossades ett vådaskott som träffade en person så olyckligt att personen avled. Han hade inget uppsåt att döda utan ville bara skrämma iväg personerna som angrep honom. Han har inte fått en rättvis rättegång. En person som har dömts i sin utevaro kan begära och beviljas en ny rättegång men ska då hållas fängslad i avvaktan på den nya rättegången. Det kan dröja upp till fem år innan en ny rättegång påbörjas. Libanesiska fängelser håller inte internationell standard. Han kommer alltså att gripas och fängslas under

lång tid vid ett återvändande till hemlandet och löper risk att under den tiden utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig behandling eller bestraffning.

Migrationsverket avslog den 23 maj 2012 nya ansökan om bl.a. uppehålls- och arbetstillstånd och beslutade att utvisa honom ur Sverige. Migrationsverket angav bl.a. följande som skäl för beslutet. Det bedöms vara fastställt att i sin utevaro samt i utevaro av försvarsadvokat har dömts till ett långt fängelsestraff i Libanon. Det får vidare anses vara klarlagt att han har möjlighet att få en ny rättegång vid ett återvändande till Libanon. Innan ny dom fastställs kommer han att hållas fången i allmänt fängelse. Sveriges ambassad i Damaskus förtroendeadvokat har uppgett att rättsliga förfaranden i Libanon förvisso kan ta flera år men att det i allmänhet fungerar på så vis att den dömdes advokat kommer överens med domaren om en tid för ny rättegång och att rättsliga förberedelser då görs av advokaten, innan den dömde överlämnar sig själv, så att väntetiden inför den nya rättegången hålls så kort som möjligt. har vistats i Sverige sedan 2003 och har känt till sin dom sedan 2007, vilket innebär att han har haft lång tid på sig att planera inför en eventuell framtida ny rättegång i Libanon. Förhållandena i ärende är inte sådana att det finns grundad anledning att anta att han vid ett återvändande till Libanon skulle löpa risk att straffas med döden eller utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen och anförde bl.a. följande. Vid en ny domstolsprövning i hemlandet riskerar han dödsstraff, vilket följer av att domstolen i omprövningsprocessen är fri att tillämpa hela straffskalan avseende de brott han tidigare dömts för i sin utevaro. Förhållandena i libanesiska fängelser är vidare så dåliga att artikel 3 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (europakonventionen) är tillämplig. I fråga om risken för en lång

håktningstid skulle det planeringsupplägg inför ett återvändande som beskrivits av Sveriges ambassad i Damaskus vara nära nog omöjligt att genomföra. Både väntetiden inför den nya rättegången och själva rättegången kan bli flera år lång. Enligt den information som han har fått kan ett omprövningsförfarande inte heller inledas så länge han befinner sig utanför Libanon. Det saknas vidare grund för uteslutning från skydd. Han har inte erkänt de brott han anklagats för och inte heller finns det tillförlitliga vittnesmål som pekar ut honom som gärningsman. Utan att ha möjlighet att kunna försvara sig har han anklagats och dömts i ett förfarande som inte uppfyller de grundläggande krav som uppställs i bl.a. europakonventionen. Om det ändå skulle anses att det finns grund för uteslutning föreligger ett absolut verkställighetshinder och han ska i så fall medges permanent uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter.

Migrationsdomstolen avslag överklagande och uttalade bl.a. följande. Det ifrågasätts inte att dödsstraff teoretiskt kan utdömas för uppsåtligt dödande i Libanon. har emellertid stått åtalad och dömts för att han uppsåtligen har försökt döda en person och då oavsiktligen dödat en annan person. Av landinformation framkommer vidare att dödsstraff numera främst utdöms för ytterst allvarliga brott, såsom terroristbrott. Det finns inte grundad anledning att anta att vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden.

Vad risken för tortyr beträffar ansåg migrationsdomstolen att det inte fanns grundad anledning att anta att vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa någon sådan risk. Domstolen angav att det framgår av landinformation att tortyr förekommer, men då främst hos säkerhetsstyrkorna och vid politisk eller terroristanknuten brottslighet.

I fråga om håktningstider och fängelseförhållanden anförde migrationsdomstolen bl.a. följande. riskerar en längre tids frihetsberövande inför en omprövning av domen. Det har dock

inte framkommit att denna tid skulle vara så oproportionerligt lång att detta i sig innebär att han är skyddsbehövande. Vad gäller förhållandena i de libanesiska fängelserna är dessa mycket problematiska. Det kan dock konstateras att [] är fysiskt och psykiskt frisk. Det har vidare gått lång tid sedan brottet begicks i Libanon och därtill framgår det att den dödade kusinens familj har förlåtit honom. Det är mot denna bakgrund osäkert hur långt fängelsestraff [] riskerar. Det är även oklart vid vilket fängelse han skulle avtjäna sitt straff. Även om [] riskerar en längre tids frihetsberövande genom häktning, samt ett längre fängelsestraff, anser migrationsdomstolen därför sammantaget att det inte heller finns grundad anledning att anta att han vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att utsättas för sådan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning som avses i 4 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716).

Ordföranden i målet var skiljaktig och anförde bl.a. följande. Mot bakgrund av vad som har framkommit om förhållandena i libanesiska fängelser och med beaktande av den långa tid som [] riskerar att få tillbringa där finns det grundad anledning att anta att han vid ett återvändande kommer att utsättas för sådan omänsklig eller förnedrande behandling som avses i 4 kap. 2 § utlänningslagen. Det finns dock även synnerlig anledning att anta att han gjort sig skyldig till ett sådant grovt brott som avses i 4 kap. 2 c § utlänningslagen och därmed är utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande. Han kan därför inte beviljas uppehållstillstånd på denna grund. Det finns emellertid ett bestående verkställighetshinder mot att utvisa [] till Libanon, eftersom han där löper risk att utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling. Han ska därför beviljas permanent uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen.

YRKANDEN M.M.

1.

yrkar att Migrationsöverdomstolen beviljar honom uppehållstillstånd, i första hand som alternativt skyddsbehövande och i andra hand med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen på grund av bestående verkställighetshinder. Han åberopar vad som anförts i migrationsdomstolen och tillägger därutöver bl.a. följande.

Det är ostridigt att han, genom en dom meddelad i Libanon, dömts till 20 års fängelse. Då han inte varit närvarande vid rättegången, personligen eller genom ombud, har han inte kunnat försvara sig. Eftersom domen meddelats i hans utevaro kan han få den omprövad om han återvänder till hemlandet. Målet kan då prövas i hela dess vidd, vilket innebär att han kan dömas till dödsstraff. Domstolen är alltså inte bunden av den tidigare domen. Han riskerar vidare att bli torterad av polisen under förhör i samband med att han grips vid inresan till Libanon. Det finns följaktligen skäligen anledning att anta att han kommer att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

En ny rättegång kan dessutom komma att ta flera år i anspråk, vilket innebär att han även utan en ny fällande dom riskerar häktning i upp till fem år. Han kommer då att sitta frihetsberövad tillsammans med dömda fångar. Förhållandena i fängelserna i Libanon är oerhört hårda, såväl för häktade som för de som verkställer ett fängelsestraff. Migrationsverkets resonemang kring förhållandena i ryska fängelser saknar relevans i fråga om förhållandena i libanesiska fängelser. Det finns ingen utredning som gör det sannolikt att hans straff skulle kunna avkortas.

2. Migrationsverket

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande.

Migrationsverket står fast vid sin bedömning att inte har gjort sitt behov av internationellt skydd sannolikt. För det fall rätten gör bedömningen att det föreligger ett skyddsbehov bör det övervägas om förhållandena är sådana att han i enlighet med 4 kap. 2 c § utlänningslagen ska uteslutas från att anses som skyddsbehövande på grund av att han begått ett grovt brott.

Det saknas anledning att befara att [redacted] skulle riskera dödsstraff vid ett återvändande till hemlandet. Den allvarligaste gärning han åtalats för är en gärning som omfattas av artikel 547 i den libanesiska strafflagstiftningen. I straffskalan för den artikeln ingår inte dödsstraff. Av landinformationen framgår också att dödsstraff numera utdöms främst för vissa brott, såsom terroristbrott. Även detta talar mot att han riskerar dödsstraff. Det framstår inte heller som sannolikt att [redacted] skulle utsättas för tortyr vid ett återvändande. Enligt landinformationen (US Department of State, Country Reports on Human Rights Practices for 2012, Lebanon, lifos 30310, s. 4-5) används tortyr främst av säkerhetsstyrkorna vid misstanke om spionage eller terrorism och tortyr används oftast för att framtvinga en bekännelse. I [redacted] fall är det inte fråga om brottslighet av det slag där tortyr typiskt sett förekommer, vilket talar mot att han riskerar att utsättas för det. Det förefaller också vara så att de faktiska omständigheterna är ostridiga, varför det inte framstår som sannolikt att [redacted] skulle utsättas för tortyr för att få fram en bekännelse.

Enbart den omständigheten att [redacted] kan riskera att sitta frihetsberövad en längre tid i avvaktan på en ny rättegång medför inte att han kan anses ha ett skyddsbehov. När det gäller fängelseförhållanden rör praxis

från Europadomstolen för mänskliga rättigheter situationer av kraftig överbeläggning, oacceptabla sanitära förhållanden, avsaknad av ljus eller möjligheter till motion samt brist på medicinsk vård eller tillsyn hos en fånge som är sjuk eller i behov av hjälp. Vidare framgår det att de faktiska förhållandena, personens psykiska och fysiska förutsättningar och hälsotillstånd, ålder samt fängelsestraffets längd är av relevans vid bedömningen. Situationen i libanesiska fängelser är mycket problematisk, vilket framgår av landinformationen (ibid., s. 6-8 och Home Office, UK Border Agency, Operational Guidance Note, Lebanon, 2009-06-10, lifos 20944). Detta gäller även för förhållandena i ryska fängelser, vilka enligt Europadomstolen i vissa fall inte är förenliga med artikel 3 i europakonventionen. Beträffande fängelseförhållandena i Ryssland har dock Migrationsöverdomstolen i MIG 2011:7 uttalat att förhållandena i ryska fängelser inte generellt är så dåliga att en klagande vid ett återvändande skulle löpa en verklig risk att utsättas för skyddsgrundande behandling. Problemen i libanesiska fängelser handlar främst om överbeläggning, bristande sanitära förhållanden och bristande hälsovård. Det är samma typ av problem som finns i ryska fängelser. Fängelseförhållandena i Libanon har visserligen stora brister men är ändå inte generellt så dåliga att en fängelsevistelse i sig innebär en risk för att utsättas för skyddsgrundande behandling. Det är ostridigt att riskerar en längre tids fängelsestraff vid ett återvändande till Libanon. Med hänsyn till att han har rätt att få sin dom omprövad, att straffskalan för det brott han är åtalad för är mellan 15 och 20 års fängelse samt att fängelsestraffen, för att minska överbeläggningen i fängelserna, enligt landinformationen numera reduceras (nio månader i fängelse ska anses motsvara ett år) och kan sättas ned vid gott uppförande är det osäkert hur långt frihetsberövande faktiskt riskerar. Hans ålder och hälsotillstånd medför inte att han skulle vara särskilt utsatt vid ett frihetsberövande.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

1. Utgångspunkt för prövningen

I målet är ostridigt att i sin utevaro dömts för bl.a. ett fall av fullbordat uppsåtligt dödande till sammanlagt 20 års frihetsberövande i Libanon. Enligt Migrationsöverdomstolen är det också utrett att han i samma dom även bedömts vara skyldig till ett fall av försök till uppsåtligt dödande. Brottmålsdomen är, enligt vad som kommit fram under utredningen, verkställbar och ska, menar Migrationsöverdomstolen, utgöra utgångspunkten för bedömningen av skyddsbehov vid prövningen av hans asylansökan. Den omständigheten att det finns en möjlighet för honom att vid ett återvändande till Libanon begära en omprövning av domen kan inte tas till intäkt för att vid asylprövningen nu utgå från att en eventuell framtida brottmålsrättegång kan komma att resultera i en frikännande dom eller en mildare påföljd för hans del.

Som ett resultat av en ändring i den libanesiska strafflagstiftningen räknas ett års fängelse numera som nio månaders fängelse när det kommer till straffets verkställighet (se US Department of State, Country Reports on Human Rights Practices for 2012, Lebanon, lifos 30310, s. 8). Den 25-procentiga reduktionen syftar till att minska överbeläggningen i fängelserna. Ändringen gäller samtliga tidsbestämda frihetsberövanden och innebär för

del att det straff han dömts till motsvarar en faktisk strafftid på 15 år. Hans häktningsperiod – ca tre månader hösten 1999 efter själva händelsen – ska enligt brottmålsdomen räknas in i den tiden.

2. Skyddsbehov

2.1. Tillämpliga bestämmelser m.m.

hävdar att han är alternativt skyddsbehövande av det skälet att han riskerar dödsstraff som en tänkbar följd av en ny rättegång, för att han riskerar att bli torterad vid återkomsten till hemlandet och på

grund av de förhållanden som råder i libanesiska fängelser. Enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen avses med en alternativ skyddsbehövande bl.a. en utlänning som inte är flykting men som ändå befinner sig utanför det land som han eller hon är medborgare i därför att det finns grundad anledning att anta att han eller hon vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och han eller hon inte kan, eller på grund av en sådan risk inte vill, begagna sig av hemlandets skydd. Det gör ingen skillnad om det är landets myndigheter som är ansvariga för att han eller hon löper en sådan risk eller om myndigheterna inte kan antas erbjuda trygghet mot att personen i fråga utsätts för risken genom handlingar från enskilda personer.

När det gäller tortyr och annan allvarlig ”illabehandling” motsvaras bestämmelsen av olika artiklar i det internationella och unionsrättsliga regelverket inom migrationsrättens område. Det finns även internationella konventioner inom området för mänskliga rättigheter som är av betydelse i detta sammanhang och som Sverige är bundet av (se också MIG 2012:2). Av praxis från Europadomstolen följer, sedan lång tid tillbaka, att myndigheterna i de stater som har ratificerat europakonventionen måste beakta dess artikel 3 när de överväger att utvisa en person från det nationella territoriet.

2.2. Migrationsöverdomstolens bedömning

Som framgått tidigare har _____ anfört att han av flera olika skäl är att betrakta som alternativt skyddsbehövande. När det gäller risken för att han kommer att dömas till dödsstraff konstaterar Migrationsöverdomstolen att enligt den dom som redan finns – och som är utgångspunkten för Migrationsöverdomstolens prövning – är påföljden ett fängelsestraff. En ny dom med en annan påföljd kan bara komma till stånd om _____ själv begär en omprövning av den befintliga domen. Om det kommer att ske är inte känt i nuläget. Av detta skäl och de

skäl migrationsdomstolen angett i sin dom instämmer Migrationsöverdomstolen i den bedömning som migrationsdomstolen gjort när det gäller risken för dödsstraff. Även vad beträffar risken att utsätts för tortyr instämmer Migrationsöverdomstolen i den bedömning som migrationsdomstolen gjort. När det sedan gäller frågan om han har ett skyddsbehov på grund av fängelseförhållandena i Libanon gör Migrationsöverdomstolen följande bedömning.

Den omständigheten att en person efter en rättslig prövning i sitt hemland straffas för ett brott utgör inte i sig skäl för uppehållstillstånd Sverige. Om det emellertid finns grundad anledning att anta att personen, i samband med att påföljden verkställs, riskerar att utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling kan han eller hon däremot ha ett behov av skydd i förhållande till hemlandet. Det krävs dock att illabehandlingen uppgår till en viss miniminivå i sin svårighetsgrad för att en kränkning av artikel 3 i europakonventionen ska föreligga. Vad som är att bedöma som miniminivå är relativt och beror på omständigheterna, såsom behandlingens varaktighet, dess fysiska och psykiska effekter och, i vissa fall, på offrets kön, ålder och hälsotillstånd (se t.ex. Europadomstolens dom den 10 januari 2012 i målet *Ananyev m.fl. mot Ryssland*, appl. nos. 42525/07 och 60800/08, § 139).

Europadomstolen har i flera domar funnit att allvarliga brister i ett lands fängelseförhållanden utgjort en kränkning av artikel 3 i europakonventionen. Flera av målen har rört överbeläggning under viss tid men även oacceptabla sanitära förhållanden, avsaknad av ljus och möjligheter till motion eller en kombination av sådana förhållanden har ansetts vara oförenliga med artikel 3. I *Khodorkovskiy mot Ryssland*, dom den 31 maj 2011 (appl. no. 5829/04, § 101), framhålls av Europadomstolen att legitima åtgärder för att beröva en person hans frihet ofta kan innefatta ett inslag av lidande och förödmjukelse men att det trots detta inte kan sägas att frihetsberövandet som sådant väcker frågor enligt artikel 3 i europakonventionen. Vad staten måste göra är att säkerställa att en person hålls frihetsberövad under förhållanden som är förenliga med respekt för personens människovärde, att sättet och metoden

för genomförandet av åtgärden inte utsätter personen för ångest eller svårigheter av en intensitet som överskrider den oundvikliga nivå av lidande som är inneboende i ett frihetsberövande och, med hänsyn tagen till de praktiska krav som finns i ett fängelse, att personens hälsa och välmående är adekvat säkrade. Vidare hänvisar Europadomstolen i domen (§ 102) till att bristen på personligt utrymme för fångar i ryska häkten befunnits vara så extrem att enbart den i sig ansetts utgöra en kränkning av artikel 3. Därtill anges att faktorer som tillgång till dagsljus eller luft, tillräckliga uppvärmningsanordningar, iakttagande av grundläggande krav på hygien, möjligheten att använda toaletten ifred och tillgången till ventilation är av betydelse för prövningen. Det poängteras även att uppräknningen inte är uttömmande. (Se även fallen Kehayov mot Bulgarien, dom den 18 januari 2005, appl. no. 41035/98, och Mayzit mot Ryssland, dom den 20 januari 2005, appl. no. 63378/00.)

I det tidigare nämnda fallet Ananyev m.fl. mot Ryssland har Europadomstolen därefter ställt upp vissa kriterier när det gäller att bedöma om en brist på personligt utrymme strider mot artikel 3 i europakonventionen eller inte (§ 148). Av dessa följer att varje frihetsberövad person ska ha en egen sovplats i cellen och disponera minst tre kvadratmeter golvyta samt att cellens sammanlagda yta ska vara sådan att de frihetsberövade har möjlighet att röra sig fritt mellan inventarierna. Om ett av kriterierna inte är uppfyllt utgör detta i sig, enligt Europadomstolen, en stark presumtion för att missförhållandena nått upp till förnedrande behandling och stått i strid mot artikel 3.

Enligt landinformationen i målet (se Utrikesdepartementet, Mänskliga rättigheter i Libanon 2011, US Department of State, Country Reports on Human Rights Practices for 2012, Lebanon och Home Office, UK Border Agency, Operational Guidance Note, Lebanon, 2009-06-10) är fängelseförhållandena i Libanon svåra. En entydig bild ges av kraftigt överbelagda häkten och fängelser. Förhållandena beskrivs som hårda och i vissa fängelser, som i centralfängelset i Roumieh utanför Beirut, till och med

som livshotande. De sanitära förhållandena uppges vara dåliga och många fängelser saknar adekvat sanitet, ventilation och ljus och temperaturen regleras inte konsekvent. Fångar har inte heller konstant tillgång till dricksvatten. Många av fängelserna är fuktiga och vissa erbjuder inte sängar till de intagna. I Roumiefängelset sover ibland tio intagna personer på liggunderlag i celler som ursprungligen byggts för att rymma två fångar i sängar. De ansvariga myndighetspersonerna får regelbundet ta emot klagomål angående såväl frånvaron av grundläggande och akut medicinsk vård som den extrema överbeläggningen. Det förekommer att interner gör uppror mot villkoren i fängelserna.

De förhållanden som beskrivs ovan ska ställas i relation till de individuella omständigheterna i det här målet. är 47 år gammal.

Det har inte kommit fram något annat än att han är vid förhållandevis god fysisk och psykisk hälsa. Dessa omständigheter talar för att han har bra förutsättningar att klara ett frihetsberövande, även under mindre goda förhållanden. Det straff han dömts till uppgår dock till 15 år, med avräkning för de ca tre månader han hållits häktad. Det långa frihetsberövandet ger enligt Migrationsöverdomstolen anledning till en försiktig hållning vid bedömningen av om han kan återvända till sitt hemland utan risk för skyddsgrundande behandling (jfr Europadomstolens dom den 8 november 2005 i målet Alver mot Estland, appl. no. 64812/01). I detta sammanhang ska dessutom noteras att tiden för frihetsberövande avsevärt överstiger den tid som det var frågan om i de ovan angivna målen vid Europadomstolen som i huvudsak rört frihetsberövanden i avvaktan på rättegång.

I detta mål är det fråga om en riskbedömning. Det kan alltså inte på förhand fastställas att de villkor som kommer att råda för just

frihetsberövande är jämförbara med de förhållanden som varit föremål för bedömning av Europadomstolen. Enligt

Migrationsöverdomstolen ger dock den långa tid som

riskerar i fängelse, ställd i relation till beskrivningen av de allmänna

förhållandena i libanesiska fängelser, anledning att befara att ett återsändande av honom till Libanon skulle innebära en kränkning av artikel 3 i europakonventionen. Migrationsöverdomstolen anser därför att det finns grundad anledning att anta att vid en verkställighet av brottmålsdomen mot honom, riskerar omänsklig eller förnedrande behandling. Han har följaktligen ett sådant behov av internationellt skydd som kännetecknar en person som är alternativt skyddsbehövande och är därför i princip berättigad till uppehållstillstånd i enlighet med 5 kap. 1 § utlänningslagen. Så är dock inte fallet om han är utesluten från att betraktas som alternativt skyddsbehövande.

3. Uteslutning

3.1. Tillämpliga bestämmelser m.m.

I vissa fall är en utlänning som omfattas av 4 kap. 2 § utlänningslagen utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande. Av 4 kap. 2 c § samma lag framgår att ett sådant fall är om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon har gjort sig skyldig till ett grovt brott. Bevisbördan för att en uteslutningsgrund föreligger vilar på staten (MIG 2011:24).

Migrationsöverdomstolen har tidigare uttalat sig om beviskravet ”synnerlig anledning att anta” i ett fall som avsett uteslutning från flyktingskap (ibid.) på följande sätt. För att beviskravet ska vara uppfyllt är det inte nödvändigt att den sökande är dömd för brottet, inte heller behöver bevisningen motsvara vad som krävs i ett brottmål. Det är dock viktigt att beviskravet ställs tillräckligt högt med tanke på det övergripande syftet med 1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning (Genèvekonventionen) och motsvarande unionsrättsliga och nationella bestämmelser, nämligen att tillförsäkra internationellt skydd åt de som är utsatta för förföljelse.

Erkännanden och vittnesmål som är att anse som tillförlitliga kan exempelvis vara tillräcklig bevisning för att grund för uteslutning föreligger; jämför FN:s flyktingkommissaries (UNHCR:s) riktlinjer om uteslutning från flyktingskap (Guidelines on International Protection: Application of the Exclusion

Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, HCR/GIP/03/05, 4 september 2003, p. 35).

Migrationsöverdomstolen anser att dessa resonemang är av betydelse också för tolkningen av det likadant utformade beviskravet när det gäller uteslutning från den andra typen av internationellt skydd, nämligen det alternativa skyddet.

Även när det gäller frågan om vad som vid tillämpningen av 4 kap. 2 c § utlänningslagen är att betrakta som ett grovt brott kan ledning, enligt Migrationsöverdomstolen, hämtas från UNHCR:s riktlinjer om uteslutning från flyktingskap. I riktlinjerna (p. 14) anges angående allvarliga icke-politiska brott följande. Denna kategori omfattar inte mindre brott eller förbud mot legitimt utövande av de mänskliga rättigheterna. Vid bedömningen av om ett visst brott är tillräckligt allvarligt är internationella snarare än lokala standarder relevanta. Följande faktorer bör beaktas: typ av gärning, faktisk skada som tillfogats, form av förfarande vid åtal, form av påföljd och om de flesta jurisdiktioner skulle betrakta gärningen som ett allvarligt brott. Så skulle till exempel mord, våldtäkt och väpnat rån utan tvekan betecknas som allvarliga brott medan snatteri uppenbarligen inte skulle göra det.

3.2. Migrationsöverdomstolens bedömning

Migrationsöverdomstolen konstaterar att enligt egen uppgift i en turbulent situation dragit ett vapen i närheten av andra människor. Flera skott har avlossats, varav ett har träffat en person som sedermera har avlidit av sina skador. har som en följd av det inträffade dömts till ett långvarigt frihetsberövande för uppsåtligt dödande och försök till uppsåtligt dödande. Enligt Migrationsöverdomstolen ska den fällande domen inte bara vara utgångspunkt för bedömningen av hans skyddsbehov, utan också läggas till grund för prövningen av om han ska uteslutas från att betraktas som alternativt skyddsbehövande. De gärningar som han dömts för är att betrakta som grova brott. Det finns

därmed synnerlig anledning att anta att han har gjort sig skyldig till sådana brott. är därför utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande. Av detta följer att han inte kan beviljas uppehållstillstånd i Sverige med stöd av 5 kap. 1 § utlänningslagen.

Redan tidigare har Migrationsöverdomstolen konstaterat att det finns anledning att befara att ett återsändande av till Libanon skulle strida mot artikel 3 i europakonventionen. Att verkställa ett beslut att utvisa honom skulle även stå i strid med 12 kap. 1 § utlänningslagen. Av den bestämmelsen framgår att utvisning av en utlänning aldrig får verkställas till ett land om det finns skälig anledning att anta att han eller hon där skulle vara i fara att utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling. Att bestämmelsen ska beaktas i detta sammanhang framgår numera av 8 kap. 7 § samma lag. Den fråga som då återstår att besvara är med stöd av vilken bestämmelse kan tillåtas att uppehålla sig i Sverige när han – i vart fall i nuläget – inte kan utvisas.

4. Uppehållstillstånd vid verkställighetshinder

4.1. Tillämpliga bestämmelser

yrkar i andra hand att han ska beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen på grund av bestående verkställighetshinder. Av den paragrafens första stycke framgår att, om uppehållstillstånd inte kan ges på någon annan grund, tillstånd får beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas.

Det finns även en bestämmelse som tar sikte på situationen när verkställighetshindret inte är bestående. Enligt 5 kap. 11 § utlänningslagen

får ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas om det finns ett hinder, som inte är bestående, mot att ett utvisningsbeslut verkställs.

4.2. Migrationsöverdomstolens bedömning

Migrationsöverdomstolen har gjort bedömningen att det finns grundad anledning att anta att vid ett återvändande till Libanon löper risk att där utsättas för sådan omänsklig eller förnedrande behandling som avses i 4 kap. 2 § utlänningslagen. Samma behandling utgör, som också framgått ovan, ett absolut verkställighetshinder enligt 12 kap. 1 § samma lag. Det går alltså inte – i vart fall inte för närvarande – att verkställa ett beslut att utvisa till Libanon.

I samband med skyddsgrundsdirektivets (rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet) genomförande i svensk rätt uttalade regeringen följande (prop. 2009/10:31 s. 108 f.). Om det föreligger verkställighetshinder eller om det senare visar sig att verkställighet inte kan ske, kan ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas med stöd av 5 kap. 11 § utlänningslagen. Bestämmelsen tar bl.a. sikte på fall då det före ett avvisnings- eller utvisningsbeslut visar sig att ett sådant beslut inte skulle gå att verkställa under viss tid. Om verkställighetshindret bedöms vara bestående under så lång tid att utlänningen kan bedömas få en särskild anknytning till Sverige kan ett uppehållstillstånd ges med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen, uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter. Det bör inte införas någon särskild grund för uppehållstillstånd för utlänningar som har begått sådana handlingar att de är uteslutna från flyktingskap och från att anses som annan skyddsbehövande. Bestämmelserna om uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder och synnerligen ömmande omständigheter ger tillräckliga möjligheter att hantera angivna situationer.

har inte påstått att han är berättigad till uppehållstillstånd av det skälet att förutsättningarna som sådana för att bevilja honom tillstånd med stöd av 5 kap. 6 § första stycket utlänningslagen skulle vara uppfyllda. Det finns, enligt Migrationsöverdomstolens uppfattning, inte heller någon grund för att anse att det skulle vara fallet, inte ens vid en samlad bedömning av hans situation. Däremot yrkar han uppehållstillstånd, med hänvisning till den bestämmelsen, på grund av bestående verkställighetshinder. Frågan är alltså om det verkställighetshinder som konstaterats i fall är bestående eller om det finns fog för att anse att det är temporärt.

De libanesiska myndigheterna är, enligt den redan ovan nämnda landinformationen, väl medvetna om problemen med överbeläggning i landets fängelser. De har också vidtagit vissa åtgärder för att förbättra förhållandena i fängelserna, t.ex. genom att på verkställighetsstadiet reducera strafftiden med en fjärdedel för att på det sättet i någon mån minska överbeläggningen. Av annan landinformation (Operational Overview, ICRC Activities in Lebanon for the year 2012) framgår bl.a. att Internationella rödakorskommittén (ICRC) under 2012 besökte ett stort antal fångar i libanesiska fängelser i syfte att uppnå konkreta förbättringar när det gäller fångarnas förhållanden. ICRC:s aktiviteter bestod också i hjälp inom det medicinska området och i ett vattenprojekt avsett att ge förbättrad vattenförsörjning i Roumiehfängelset. Det hölls också ett nationellt seminarium 2012 om hälsovården i fängelserna, med rekommendationer som myndigheterna åtog sig att följa upp.

Migrationsöverdomstolen anser att landinformationen i målet ger stöd för uppfattningen att de libanesiska myndigheterna är väl medvetna om problemen vad gäller förhållandena i landets fängelser. De har också fattat vissa verkningsfulla beslut och vidtagit åtgärder för att generellt förbättra förhållandena för de personer som hålls frihetsberövade. Mot denna bakgrund menar Migrationsöverdomstolen att det finns fog för bedömningen

att det verkställighetshinder som för närvarande föreligger inte ska anses som ett bestående sådant hinder.

I ljuset av ovanstående finns det grund för att bevilja

ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 11 § utlänningslagen. Ett sådant uppehållstillstånd förutsätter emellertid innehav av en giltig passhandling (jämför MIG 2007:30). Utredningen visar att

saknar nationellt pass och att han inte heller har förutsättningar att få ett sådant. Migrationsöverdomstolen har inte möjlighet att i det här målet förordna angående främlingspass (se 14 kap. 6 a § utlänningslagen) och beviljar honom därför endast uppehållstillstånd i Sverige. Migrationsöverdomstolen överlåter åt Migrationsverket att besluta om tillståndet ska vara tidsbegränsat eller om det ska vara permanent av det skälet att saknar pass.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent